

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060307

DOM
2019-11-11
Stockholm

Mål nr
M 12412-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-11-29 i mål nr M 3759-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Länsstyrelsen i Kalmar län
391 86 Kalmar

Motpart

1. AH

2. BH

Ombud för 1 och 2: Advokat JS

SAKEN

Tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för båthus med förråd och brygganläggning inom fastigheten XXX i Västerviks kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom avslår Mark- och miljööverdomstolen AH och BH ansökan om tillstånd avseende vatten-verksamhet på fastigheten XXX i Västerviks kommun.

Dok.Id 1536280

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

Genom Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom den 11 november 2013 i mål nr M 4454-12 fick AH och BH strandskyddsdispens för att anlägga ett båthus med angränsande förråd och sjöbod. Av länsstyrelsens beslut, som bifogats till domen, framgår att båthusets yta skulle bli ca 86 kvadratmeter, men det finns varken skiss eller ritning över anläggningen fogat till beslutet. AH och BH samt länsstyrelsen är numera ense om att den dispensgivna anläggningens totala yta med brygganläggning, båthus, förråd och sjöbod är 125 kvadratmeter.

AH och BH uppförde efter dispensbeslutet och anmälan om vattenverksamhet den anläggning om totalt 247 kvadratmeter som de nu har ansökt om tillstånd till i efterhand.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Kalmar län har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och avslå ansökan om tillstånd till vattenverksamhet på fastigheten XXX i Västerviks kommun.

AH och **BH** har motsatt sig ändring av mark- och miljö-domstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande: Den tillståndsgivna byggnaden är ungefär dubbelt så stor som den tidigare dispensgivna byggnaden och innefattar såväl förråd som båthus samt en brygganläggning. En samlad bedömning måste göras av hela byggnadens omgivningspåverkan, även om denna påverkan ska ställas i relation till vad som tidigare har getts dispens för. Tidigare meddelad dispens avser ett båthus vilket saknar hemfridszon och ianspråkta därför inte någon yta utöver byggnadsytan. Det saknas underlag som visar att sökanden har behov av att använda vattenskotrar och

båt i sin verksamhet, varför det inte finns anledning att ge tillstånd till en större anläggning än vad som tidigare dispensgivits. Det är inte heller visat att de tillkommande förråden för sin funktion måste ligga vid vattnet. Fönsterpartiet i sydvästfasaden och den breda bryggan med meterhög sarg bidrar därutöver till att skapa en privat karaktär av ”fritidshus med altan” vilket får en faktiskt avhållande effekt på allmänhetens tillträde till det strandskyddade området.

AH och **BH** har anfört i huvudsak följande:

De har i ansökan och yttrande till mark- och miljödomstolen tydligt redovisat behovet av ett båthus, förråd och brygganläggning på den aktuella platsen. De har även visat på behovet av båt och vattenskoter i verksamheten och av förrådsyta i anslutning till vattnet. Det finns vidare ingen rimlig plats på fastigheten att förlägga förrådet utanför strandskyddat område. Att förlägga förrådet på annan plats skulle dessutom medföra onödiga transporter.

Det framgår tydligt av de två stora portarna som vetter mot vattnet att det är ett båthus och inte ett fritidshus. Fönsterpartiet är det enda ljusinsläppet i den delen av byggnaden och är inte anmärkningsvärt stort. Byggnaden är inte heller påtagligt stor i jämförelse med liknande åtgärder på grannfastigheterna och platsen var tidigare i stort sett ianspråktagen av andra byggnader och anläggningar. Den sökta åtgärden måste vidare jämföras med vad som tidigare har medgetts dispens för. Vid en proportionalitetsbedömning väger deras enskilda intresse påtagligt tyngre än det allmänna intresset.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Vid tillståndsprovning av vattenverksamhet ska miljöbalkens strandskyddsbestämmelser beaktas. Detta kan ske genom att en provning görs som liknar den som skulle ske om det var fråga om en ansökan om dispens från förbuden i 7 kap.

15 § miljöbalken innan ställning tas till om förutsättningarna för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken är uppfyllda. Hinder mot att meddela tillstånd till vattenverksamheten får i regel anses föreligga om detta skulle strida mot strandskyddsbestämmelserna (se rättsfallen NJA 2008 s. 55 och MÖD 2011:42).

Den tillståndsansökta anläggningen är avsevärt större än den tidigare dispensgivna anläggningen och kan därför antas i större utsträckning verka avhållande på det rörliga friluftslivet. Åtgärden är därför som utgångspunkt inte tillåten enligt 7 kap. 15 § 2 miljöbalken. Frågan blir då om det finns skäl att ändå tillåta anläggningen med beaktande av de dispensgrunder som framgår av 7 kap. 18 c § miljöbalken.

AH och BH har gjort gällande att båthuset är nödvändigt för att förvara båtar, vattenskotrar och material som BH använder i sin närings-verksamhet.

Strandskyddsdispens kan ges med stöd av 7 kap. 18 c § första stycket 3 miljöbalken om det behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Detsamma gäller enligt punkten 4 i samma bestämmelse om det gäller utvidgning av en pågående verksamhet om utökningen inte kan ske utanför området. Av bestämmelsens ordalydelse framgår att med begreppet område åsyftas det område som avses med dispensen. Att hela fastigheten omfattas av strandskydd och att en utvidgning av verksamheten därför under alla förhållanden måste ske inom strandskyddat område utgör därmed inte i sig skäl för dispens (se rättsfallet MÖD 2016:11).

När det gäller möjligheten att bevilja dispens med stöd av 7 kap. 18 c § första stycket 3 miljöbalken måste det klarläggas vilket intresse den enskilde har av en dispens, vilken omfattning åtgärden måste ha för att den ska fylla sin funktion, vilka ytterligare effekter som måste påräknas, t.ex. muddringsarbeten eller förändrade strömningsförhållanden, och om behovet av anläggningen kan tillgodoses på något annat sätt utanför det strandskyddsområde som avses. Bedömningen av behovet får ske utifrån förhållandena i det enskilda fallet. Om exempelvis en brygga behövs för en näringsverksamhet bör man kunna ta hänsyn till om det skulle medföra orimliga merkostnader eller tidsförluster om bryggan skulle lokaliseras utanför området (se prop. 2008/09:119 s. 105).

Det har inte ifrågasatts att BH bedriver viss verksamhet från fastigheten och att denna kräver tillgång till arbetsbåt. I detta syfte har även strandskyddsdispens tidigare meddelats för en mindre anläggning. AH och BH har trots påpekanden från länsstyrelsen inte närmare redovisat på vilket sätt den utökade ytan för båthus och förråd är nödvändig för verksamheten. De har inte heller presenterat någon utredning som visar att behovet av tillkommande förrådsytor måste tillgodoses inom det nu aktuella området eller att en annan lösning skulle medföra orimliga kostnader eller tidsförluster.

Med hänsyn till vad som framgår ovan gör Mark- och miljööverdomstolen bedömningen att det inte finns förutsättningar att tillåta den ansökta verksamheten med stöd av 7 kap. 18 c § första stycket 3–4 miljöbalken. Även om några särskilda skäl inte finns för strandskyddsdispens ska en proportionalitetsbedömning göras enligt 7 kap. 25 § miljöbalken. Vid denna bedömning ska AH och BH enskilda intresse att få vidta åtgärden vägas mot det allmänna intresset av att upprätt-hålla strandskyddet. I detta fall har AH och BH enligt tidigare beslut om strandskyddsdispens och anmälan om vattenverksamhet fått rätt att uppföra en mindre anläggning. Det är inte oskäligt betungande gentemot dem att neka tillstånd avseende den nu ansökta verksamheten. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras på så sätt att ansökan om vattenverksamhet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2019-12-09

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Karin Wistrand, tekniska rådet Dag Ygland, hovrättsrådet Christina Ericson, referent, och tf. hovrättsassessorn Liisa Seim Sehr.

Målet har föredragits av Harry Hodzic.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-11-29
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3759-18

SÖKANDE

1. AH och BH

Ombud: Advokat JS

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för båthus med förråd och brygganläggning inom fastigheten XXX i Västerviks kommun, Kalmar län

Avrinningsområde: 70/71 SWEREF 99 TM

Båthus

N: 6407212 E: 595272

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen lämnar BH och AH till-stånd enligt 11 kap. miljöbalken att på fastigheten XXX, Västerviks kommun, inklusive utanför strandlinjen bibehålla uppfört båthus med förråd samt brygganläggning.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen anser att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken.

Oförutsedd skada

Anspråk enligt 24 kap. 13 § miljöbalken på grund av oförutsedd skada ska, för att få tas upp till prövning, anmälas till mark- och miljödomstolen senast inom 5 år från det att denna dom vunnit laga kraft.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen fastställer den prövningsavgift om 1 500 kr som domstolen i beslut den 7 augusti 2018 preliminärt beslutat om.

BAKGRUND OCH TIDIGARE BESLUT

Sökandena har inom sin fastighet Västervik XXX uppfört ett båthus med förråd och tillhörande brygganläggning. Inför uppförandet ansöktes dels om dispens från strandskyddsbestämmelserna dels anmäldes vattenverksamhet till länsstyrelsen. Det som har uppförts är emellertid större än vad det givits dispens från strandskyddsbestämmelserna för (mark-och miljödomstolens dom den 11 november 2013 i mål M 4454-12) samt upptar även ett större vattenområde än vad som tagits höjd för i beslutet efter anmälan om vattenverksamhet.

Sökandena har efter beslut från länsstyrelsen, vilket efter överklagande i delar ändrades av mark- och miljödomstolen (dom den 21 juni 2017 i mål M 5282-16), förelagts att riva det uppförda. Som alternativ till rivning gäller att sökandena får återställa båthus med förråd och brygganläggning så att det överensstämmer med vad som godkänts enligt tidigare beslut om strandskyddsdispens och anmälan om vattenverksamhet, eller ansöka om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för båthus med förråd och brygganläggning i utfört utförande. Sådant tillstånd ska, för att föreläggandet om rivning ska upphöra, föreligga senast den 3 december 2018. Sökandena ansöker nu om sådant tillstånd. Att ansökt åtgärd redan har utförts påverkar behovet av viss sådan reglering som normalt annars förekommer i ett ansökningsmål.

Båthus med förråd och brygganläggning är i sin helhet uppfört inom sökandenas egen fastighet, Västervik XXX.

ANSÖKAN

Sökandena yrkar att mark- och miljödomstolen ska meddela sökandena tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att inom fastigheten Västervik XXX bibehålla det båthus med förråd och den brygganläggning som uppförts på fastigheten och som närmare beskrivs i denna ansökan med tillhörande bilagor.

Sökandena yrkar därutöver att mark- och miljödomstolen ska

1. bestämma tiden för anmälan av oförutsedd skada till fem (5) år räknat från dagen då dom med meddelande av tillstånd vinner laga kraft,

2. fastställa prövningsavgiften till 1 500 kr,
3. godkänna den i målet ingivna miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

Enligt sökandenas uppfattning saknas behov av villkor för att närmare reglera den ansökta verksamheten. Byggnadsåtgärderna är redan i sin helhet utförda och behov av att kontrollera verksamheten i efterhand torde saknas.

Rådighet

Sökandena äger fastigheten Västervik XXX och har därigenom enligt 2 kap. lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet den rådighet som krävs.

Tillåtlighet

Enligt 11 kap. 6 § miljöbalken

Som redovisas i ansökan är de negativa konsekvenserna av att åtgärder enligt ansökan vidtas påtagligt begränsade (se här även mark- och miljödomstolens tidigare dom om strandskyddsdispens och länsstyrelsens beslut att utan föreskrivande av försiktighetsmått godkänna anmälan om vattenverksamhet). Nyttan av båthuset med förråd och brygganläggning är stor för sökandena, som bl.a. har för avsikt att bosätta sig permanent på fastigheten.

Fastigheten ligger i ett utsatt läge för väder och vind, varför någon form av skydd är absolut nödvändigt för att båten ska kunna ligga förtöjd på säker plats och kunna användas året om. Även vattenskotrar behöver skydd från vädrets makter och att transportera vattenskotrarna till och från platsen inför och efter användning skulle sammantaget påverka miljön negativt i högre grad än vad som sker om skotrarna som nu kan förvaras i båthuset.

BH bedriver därtill verksamhet från fastigheten och behöver förvara material för denna verksamhet (material som mer och mer levereras i utrymmeskrävande "storpack") samt båtmaterial i ett båthus med förråd i direkt anslutning till

båtplats och båt. Att materialet nu levereras i skrymmande "storpack" är en av anledningarna till att förrådsdelen i båthuset måste vara av viss storlek. Båten används i verksamheten, som innebär transport till och från olika arbeten på öar i skärgården, så även vattenskottrarna när behov därtill föreligger.

Kostnaderna för utförande av de åtgärder som avser vattenverksamhet har uppgått till ca 15 000 kr. Några skador på enskilda motstående intressen uppkommer inte och skadorna på allmänna intressen — djur- och natur samt rörligt friluftsliv — måste sammantaget anses som mycket små. Det ska särskilt noteras att mark- och miljödomstolen i domen ang. strandskyddsdispens konstaterade att påverkan på djur- och växtlivet av att ett båthus uppförs är obetydlig. En påverkan till följd av en rivning och ett återställande enligt given dispens och godkänd anmälan (nollalternativet) innebär en betydligt större negativ miljöpåverkan än om båthus och brygga får stå kvar i utfört och nu ansökt utförande.

Nyttan av verksamheten måste med ovan beaktat anses överstiga kostnader och skador av densamma. Tillåtlighet enligt 11 kap. 6 § miljöbalken måste därmed anses föreligga.

Enligt 2 kap. miljöbalken

Den verksamhet som ansökan avser, och det sätt och med den kompetens som arbetena har utförts, måste anses vara fullt ut förenlig med tillämpliga allmänna hänsynsregler i 2 kap. miljöbalken.

Vad gäller lokaliseringsfrågan, 2 kap. 6 § miljöbalken, vill sökandena särskilt framhålla följande. Platsen för åtgärden har i tidigare dispensdom ansetts lämplig för uppförande av ett båthus med förråd och brygga och platsen måste enligt sökandenas uppfattning även anses lämplig för den större anläggning som nu har uppförts på platsen. Mark- och miljödomstolen uttalade i dispensdomen bl.a. följande avseende den för båthuset valda platsen. "Utgångspunkten i förvarande mål är således att båthuset sett till sin karaktär måste ligga vid vattnet. Förutsättningarna för att placera båthuset på annan plats inom fastigheten, utanför strandskyddsområdet eller

på annans fastighet måste enligt mark- och miljödomstolen anses vara små med hänsyn till fastighetens speciella läge. En sådan lösning skulle sannolikt medföra oskälig merkostnad och tidsutdräkt".

Sökanden har ett stort behov av att få bibehålla det båthus med förråd och den brygganläggning som uppförts på platsen och den mindre ytterligare påverkan som detta större båthus och brygganläggning möjligen skulle kunna anses medföra på allmänna intressen bör rimligen kunna godtas. Att utreda en alternativ lokalisering måste mot ovan bakgrund anses onödigt, så även en alternativ utformning.

I övrigt

Lokaliseringen bedöms inte strida mot reglerna i 3 och 4 kap. miljöbalken. Den sökta verksamheten bedöms inte medföra att någon miljö kvalitetsnorm överskrids. Inte heller bedöms det föreligga någon annan omständighet som utgör hinder för verksamhetens tillåtlighet.

Sakägare

Arbetena har i sin helhet utförts på fastigheten Västervik XXX. De som, utöver sökandena, vid en mycket generös bedömning av sakägarbegreppet eventuellt skulle kunna vara att betrakta som sakägare är ägarna till grannfastigheten Västervik XXY. Ingen fastighetsägare, förutom sökandena själva, bedöms dock vara berörd på det sätt som framgår av 9 kap 2 § lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Samråd

Samråd har hållits i form av riktade skrivelser och telefonkontakter. Länsstyrelsen har genom beslut den 19 juni 2018 funnit att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvenser

Nollalternativ

Nollalternativet innebär ett båthus med omgivande brygga som omfattar 125 m²,

vilket verksamhetsutövaren fick godkänd strandskyddsdispens för den 3 oktober 2012 (M 4454-12). Miljökonsekvenserna för nollalternativet utgår således ifrån påverkan av 125 m² istället för som i ansökt verksamhet 247 m². Detta innebär också att det endast är tillkommande yta som bedöms vid ansökt verksamhet. Nollalternativet innebär även rivning av den del av båthuset med omgivande brygga som tillkommit utan erforderliga tillstånd. För nollalternativet ger detta bland annat konsekvenser som grumling, påverkan på fågel- och friluftsliv samt buller under arbetsperioden. Nollalternativet medför såsom ansökt verksamhet reducerad skuggning. Dock innebär nollalternativet även en rivning vilket kan orsaka grumling för det lokala djur- och växtlivet.

Befintligt alternativ

Befintlig anläggning kan påverka organismer i vattnet lokalt genom skuggning. Viss påverkan på strömningar och erosion lokalt skulle också kunna uppkomma, detta minimeras dock genom båthusets utformning som tillåter vatten att strömma under hela konstruktionen. Den ringa storleksskillnaden mellan ansökt verksamhet och nollalternativ gör att påverkan inte kommer att skilja sig så mycket åt mellan alternativen. Den lokala påverkan som uppkommer till följd av dagens båthus bedöms vara försumbar i jämförelse med nollalternativet.

Intressets värde bedöms som måttligt och störningens omfattning bedöms som mycket liten till ingen i jämförelse med nollalternativet. Både avseende påverkan på Stuverumviken och den klassade vattenförekomsten blir skillnaden i påverkan försumbar. Den samlade bedömningen av de miljökonsekvenser som befintlig verksamhet kan ge upphov till bedöms inte medföra någon konsekvens.

Vattenmiljö

Botten kring båthuset med omgivande brygga består av berghäll, stor sten samt pålagrat sediment i ringa omfattning. Vattnet är bräckt och djupet är ca 1,8 m. Inga höga naturvärden har påträffats kring fastighetsområdet.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Bryggan står på betongpelare som ger fri vattenströmning och reducerad bottenpåvekan. En del av betongpelarna har således placerats på befintliga stenhällar istället för mjuk botten, då mjuk botten är känsligare på grund av mer vegetation. Ytterligare är den omgivande bryggan uppförd med höjd över vattenytan. Fästpunkten på land är tillräckligt hög så att mer ljus kan passera in under båthuset till skillnad från om båthuset hade haft sin fästpunkt precis vid strandlinjen. Båthuset är därutöver uppfört på fastighetens södra sida, i nordvästlig-sydöstlig riktning, vilket innebär att mer solljus kan tränga in från långsidorna både morgon och kväll i jämförelse med om sökande hade uppfört den på fastighetens västra sida, då båthuset i sådana fall hade stått i västlig-östlig riktning.

Båthus med förråd och brygganläggning är redan uppförda, varför behov saknas av några särskilda skyddsåtgärder eller försiktighetsmått. Arbetet som vidtogs i vatten (nedläggande av betongrör på bergbotten) företogs utan någon större påverkan på vattenmiljön.

Skyddsvärda områden

Aktuellt område omfattas av strandskydd. Strandskyddets syfte i enlighet med 7 kap. 13 § MB är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Skyddszonen är utökad till 200 m från strandkanten enligt med 7 kap. 14 § MB. Det aktuella strandområdet utgörs av en mycket liten strandremsa som ligger förhållandevis svåråtkomligt för allmänheten. Strandremsan lämpar sig således inte för friluftsliv och bad, varför allmänheten inte i dagsläget besöker eller uppehåller sig i området. Inga höga värden av växt- och djurliv förekommer vid fastighetsområdet enligt ArtDatabanken. I det närliggande området finns det ett rikt fågelliv.

Den utökade byggnationen anses inte påverka syftet att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden. Verksamheten bedöms inte heller på-

verka djur- och växtliv negativt då den ytan som täcker botten är förhållandevis liten. Strandremsans uppfyllande för det syfte som råder enligt 7 kap. 13-14 §§ MB är således av ringa betydelse.

Befintligt alternativ anses varken påverka allmänhetens intresse av tillgång till stranden eller dess strandmiljö negativt. Både avseende påverkan på Stuverumviken och den klassade vattenförekomsten blir skillnaden i påverkan försumbar. Allmänhetens intresse vid denna strandremsa kan nästintill betraktas som obefintligt, varför strandskyddets syfte om allemansrättslig tillgång skydd mot påverkan på djur- och växtliv inte äventyras.

Intressets värde bedöms som litet och störningens omfattning bedöms som liten till följd av skuggning. Den samlade bedömningen av de miljökonsekvenser som befintlig verksamhet kan ge upphov till bedöms medföra liten negativ konsekvens.

Riksintressen

Området kring fastigheten där båthuset med omgivande brygga ligger är utpekad som riksintresse för det rörliga friluftslivet enligt 4 kap. 1-2 §§ MB. Detta innebär att turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Trots utpekad riksintresse saknar området ett stort rekreativvärde för allmänheten. Tillgängligheten till området är starkt begränsad då området i princip endast är tillgängligt sjövägen. För att allmänheten ska kunna nå området via landvägen finns det en risk att hemfriden kränks till följd av att allmänheten behöver gå över tomtmark i nära anslutning till bostadshuset som ligger på fastigheten XXX samt övriga närliggande bostadshus.

Strandskydd

Eftersom allmänheten i dagsläget inte besöker eller uppehåller sig i området, och med hänsyn till redan vidtagna exploateringsområden, inte heller förväntas göra så i

framtiden, kan detta båthus med omgivande bryggas eventuella avhållande effekt på allmänheten betraktas som obetydlig. Båthuset bedöms därmed inte äventyra strandskyddets syfte vad gäller trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång i jämförelse med nollalternativet.

Båthuset påvisar tillika ingen miljöpåverkan som är av betydelse, varpå denna MKB påvisar att nollalternativet medför en större miljöpåverkan. Störningar av betydelse som förekommit har eventuellt redan gjort det i samband med byggnationen sedan tidigare, att riva det igen skulle således medföra en liknande störning (buller och grumling), vilket anses vara omotiverat ur miljösynpunkt. Båthuset bedöms därmed inte äventyra strandskyddets syfte vad gäller att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten i jämförelse med nollalternativet.

Vad gäller uppfyllande av dispens uppfyller båthuset en funktion som ej kan tillgodoses utanför vattnet. Den enskildes syfte bedöms därmed vara motiverat för behållande av båthuset.

Miljökvalitetsnormer

Stuverumeviken ingår i den klassade kustvattenförekomsten Yttre Gamleviken. Vattnet bedöms att ha otillfredsställande aktuell ekologisk status. Miljökvalitetsnormen är att Yttre Gamlebyviken ska nå god ekologisk status 2027. Tillförlitlighetsklassningen för aktuell ekologisk status bedöms vara god.

Bottenfaunan värderas vara otillfredsställande enligt hittills genomförda provtagningar, tillförlitligheten är god. Vad gäller kvalitetsfaktorn om växtplankton är denna ej klassad, trots att klorofyll a-parametern bedöms vara måttlig, baserad på satellitdata (medel tillförlitlighet). De övriga kvalitetsfaktorerna innehar medel tillförlitlighet. Den ekologiska statusen anses dock nå god status till 2027, det vill säga att miljökvalitetsnormen uppfylls.

Den kemiska statusen i Yttre Gamlebyviken bedöms ej vara god med anledning av att gränsvärdet för kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE) i fisk överskrids enligt bedömning gjord efter extrapolering. Tillförlitligheten är medel. Bekämpningsmedel, industriella föroreningar samt övriga föroreningar bedöms vara goda, tillförlitligheten är emellertid låg.

I enlighet med Bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) har kraven för kvicksilver vad avser ytvatten sänkts till följd av att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus.

Båthuset med omgivande brygga kommer inte att medföra sänkt klassning av någon av kvalitetsfaktorerna inte heller bedöms verksamheten motverka uppnåendet av miljökvalitetsnormerna för ekologisk och kemisk status i Yttre Gamlebyviken.

Påverkan på enskilda intressen och ersättningar

Den ansökta vattenverksamheten bedöms inte medföra någon negativ påverkan på motstående enskilda intressen. Det föreligger därför enligt sökandenas uppfattning inte heller några ersättningsgilla skador för vilka ersättningserbjudande behöver anges i målet.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Kalmar län

Länsstyrelsen yrkar i första hand att Mark- och miljödomstolen avvisar ansökan i dess helhet. Länsstyrelsen yrkar i andra hand att Mark- och miljödomstolen avslår ansökan.

Länsstyrelsen anser inte att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattningen och detaljeringsgrad som krävs för att kunna ta ställning till om och under vilka förutsättningar som tillstånd kan meddelas. I samband med införande av ett nytt kapitel 6 i miljöbalken gällande miljöbedömningar var man tydlig med att det inte fanns

någon anledning till att sökande fyller ut sin MKB med onödig text, om det handlade om verksamhet som inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan. Syftet med införandet av en "liten miljökonsekvensbeskrivningen" var att en miljöbedömning ska krävas i den utsträckning det är miljömässigt motiverat.

Enligt 6 kap. 47 § miljöbalken så ska den som avser bedriva verksamheten eller vidta åtgärden lämna de upplysningar som krävs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden förväntas ge. Att skriva en rubrik och, utan redogörelse för hur bedömningen gjorts och vilket underlag som nyttjats, endast skriva "ingen påverkan" kan, enligt Länsstyrelsens mening, inte vara tillräckliga uppgifter för att bedöma miljöpåverkan.

Det sökanden har presenterat som nollalternativ innebär att båthuset delvis måste rivas ut och ges en utformning som överensstämmer med tidigare meddelat dispensbeslut, d.v.s. ett båthus med omgivande brygga om totalt 125 m². Länsstyrelsen instämmer i att nollalternativet ska vara de sedan tidigare medgivna åtgärderna, men de temporära effekter som förväntas uppkomma till följd av efterkommande av en förelagd åtgärd (utrivningen), har givits allt för stor betydelse i MKB:n och kan knappast utgöra grund för att medge tillstånd. Länsstyrelsen anser att en beskrivning av miljökonsekvenserna av det befintliga båthuset saknas.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att MKB:n är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning av ansökan och ansökan bör därför avvisas i dess helhet.

För det fall domstolen finner att ansökan kan prövas i nu liggande utformning anför länsstyrelsen följande. Att ett båthus måste ligga vid vattnet för sin funktion är ostridigt. Länsstyrelsens bedömning är dock att anläggningen, på grund av sin volym och att den har försetts med perspektivfönster, har erhållit en gestaltning som avsevärt ökat allmänhetens upplevelse av privatisering av vattenområdet utanför anläggningen, jämfört med tidigare dispensgiven anläggning.

Frågan som uppkommer är vilket behov som verkligen finns för anläggningen i dess nuvarande utformning och hur detta behov är viktat i förhållande till strandskyddets syfte. Sökande uppger i ansökan: "Tomten ligger i anslutning till Stuverumsviken, med goda förutsättningar för användning av båt, varför ett båthus med omgivande brygga har anlagts" men anger också att deras verksamhet på öarna är den huvudsakliga anledningen. Länsstyrelsen kan inte i några handlingar, ej heller i tidigare domar, utläsa vilken verksamhet det är fråga om eller om verksamheten ger en helt obetydlig inkomst. Det saknas också redogörelse för behovet av att använda vattenscootrar i verksamheten och anledningen till att det inte går att ersätta dem med befintlig båt. Vidare har länsstyrelsen efterfrågat vad det rör sig om för material som måste förvaras i förråd på vatten och inte på annan plats upp på land. Samma sak gäller varför materialet kräver perspektivfönster mot sjön. Länsstyrelsen finner mot bakgrund av ovanstående att det inte är visat att det finns särskilda skäl för att meddela dispens från strandskyddet och att ansökan därför bör avslås.

I samband med prövning av strandskyddsfrågan ska ställning tas till åtgärdens förenlighet med strandskyddets syften. En större anläggning medför typiskt sett en större påverkan på växt- och djurlivet och även den avhållande effekten på allmänheten kan öka. Länsstyrelsen har under samrådet varit tydlig med att det krävs en redogörelse för påverkan på strandskyddets syften och har för tydligheten skull skickat med detta som kommentarer i samband med samrådet. Enligt ansökan, "Tillåtlighet", kommenteras inte någon eventuell påverkan på strandskyddet. Inte heller i miljökonsekvensbeskrivningen finns något underlag eller analys av en eventuell påverkan. De enda kommentarer som finns att hitta i ansökan gällande detta är bemötandet på Länsstyrelsens yttrande: "Skotrar stör inte när de ligger i båthuset. Det skulle sannolikt vara fråga om en större omgivningspåverkan om de hade behövt transporteras till platsen. Sökande anser att förråden är nödvändiga av den orsaken att hantering av båtmaterial samt material kopplat till den verksamhet som bedrivs på platsen ska vara så effektivt som möjligt i samband med sökandens verksamhet, då det annars kommer att lagras för långt bort ifrån båtarna".

Länsstyrelsen anser inte att sökanden har visat att åtgärden är förenlig med strandskyddets syften och ansökan bör följaktligen avslås. Vad sökanden har anfört om de temporära effekter som förväntas uppkomma vid utrivning av del av anläggningen kan knappas utgöra grund för att medge tillstånd, särskilt inte med beaktande av att Länsstyrelsens föreläggande om utrivning av anläggningen prövats och fastställts av domstolen (se mark- och miljödomstolens vid Växjö tingsrätts dom den 21 juni 2017 i mål M 5282-16).

Eftersom ansökan gäller en redan utförd åtgärd anser sig Länsstyrelsen vara hindrad från att föreslå begränsningar/villkor för ett eventuellt båthus/brygganläggning.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden konstaterar övergripande att det båthus med omgivande trädäck som uppförts på platsen, och som nu är föremål för fastighetsägarens ansökan om tillstånd, påtagligt avviker från vad tidigare dispensbeslut medger. Nämnden anser att då det finns en lagakraftvunnen dispens för ett båthus, i enlighet med vad fastighetsägaren ursprungligen ansökte om, ska byggnationen överensstämma med denna.

Det framgår av Mark- och miljödomstolens beslut att det särskilda skäl som ligger till grund för dispensen endast är 7 kap 18 c § pkt 3, en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet. Domstolen gör, vad gäller ianspråktagandet, bedömningen att platsen för båhuset inte har tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Det framgår vidare av domslutet att som tomt får inte ianspråkta större yta än byggnadens storlek.

Den uppförda byggnationen har blivit åtminstone dubbelt så stor mot vad som medgavs i dispensen och har fått en delvis annan utformning. Miljö- och byggnadsnämnden finner detta anmärkningsvärt och har svårt att se varför en sådan avvikelse kan vara motiverad.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att den större byggnationen kan ha en uppenbart negativ inverkan på tillgängligheten i området. Det faktum att om ett område är

svårtillgängligt eller inte i någon utsträckning i nuläget nyttjas för friluftsliv brukar i prövningssammanhang inte anses kunna ligga till grund för dispens. Med beaktande också av det gällande dispensbeslutet för båthuset, där mark- och miljödomstolen konstaterar att området inte kan anses som ianspråktaget och att endast det område som upptas av byggnaden får ianspråktagas, så innebär den utvidgade byggnationen uppenbart en ytterligare inskränkning i den allmänna tillgängligheten.

Vad gäller påverkan på djur- och växtliv i vattenmiljön bedömer miljö- och byggnadsnämnden att det i första hand är skuggning från byggnationen som kan inverka. Då hela byggnationens yta uppgår till närmare 250 m² är den yta som skuggas inte att anse som obetydlig.

I samrådsunderlaget anges nollalternativet innebära ett båthus med omkringliggande trädäck på 125 m², i enlighet med tidigare meddelad dispens. Miljö- och byggnadsnämnden konstaterar dock att det dels fortfarande behöver förtydligas vad den ursprungliga dispensen samt godkännandet av vattenverksamheten avser i form av byggnation och yta, samt dels att nollalternativet också kan vara att ingen byggnation alls sker på platsen. Det vill säga att båthus och bryggdäck helt tas bort.

BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser inte att MKB:n har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att kunna ta ställning till om och under vilka förutsättningar tillstånd kan meddelas. Länsstyrelsen har dock inte angett vad som enligt myndighetens uppfattning erfordras ytterligare i MKB:n för att länsstyrelsen ska kunna göra erforderlig bedömning. I samma stycke skriver länsstyrelsen att i samband med att ett nytt kapitel 6 infördes i miljöbalken blev det tydligt att det inte finns någon anledning för sökanden att fylla ut sin MKB med onödigt text, när det handlar om en verksamhet som inte kan antas ha en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen har dock inte angett vilken text i aktuell MKB som är att betrakta som sådan utfyllnad.

Länsstyrelsen anser vidare att det saknas tillräckliga uppgifter för att bedöma miljöpåverkan och hänvisar till att "skriva en rubrik, utan redogörelse för hur bedömningen gjorts och vilket underlag som nyttjas och ange ingen påverkan" inte är tillräckligt. Länsstyrelsen väljer återigen att inte ange vilken rubrik etc. som de hänvisar till, vilket gör detta påstående mycket svårt för sökandena att bemöta. Det får antas att länsstyrelsen syftar på rubriken "Klimatpåverkan", varför ett förtydligande avseende detta nu görs. Klimatpåverkan för den anläggning som redan är byggd anses vara obetydlig. Detta baseras på storleken av anläggningen och val av material som ger liten påverkan sett till resurshushållning och även utsläpp i form av växthusgaser. För det fall båthuset behöver rivnas uppkommer dock en liten negativ påverkan. Rivning innebär att material kommer att gå till spillo utan möjlighet till återanvändning.

Länsstyrelsen anser att rivningen av befintligt båthus har givits alltför stor betydelse i MKB:n och hänvisar till vilka temporära effekter en rivning kan ge. Sökandena anser att skillnaden mellan sökt verksamhet och nollalternativ är så pass försumbar, att en rivning anses vara stort slöseri med resurser för väldigt liten effekt avseende miljöpåverkan. I samma stycke hänvisar länsstyrelsen till att beskrivning av miljökonsekvenserna av befintligt båthus saknas, vilket enligt sökandenas uppfattning inte stämmer. I MKB:n kan läsas att nuvarande anläggning (befintligt båthus) är detsamma som ansökt verksamhet. Miljökonsekvenserna av ansökt verksamhet beskrivs under respektive underrubrik märkt "befintligt alternativ".

Enligt sökandenas uppfattning är MKB:n fullt tillräcklig för att kunna utgöra underlag för en prövning av den ansökta verksamheten. Utgångspunkten måste även vara att mark-och miljödomstolen har gjort samma bedömning, då ansökan kungjorts utan föregående önskemål om kompletteringar. Länsstyrelsens yrkande om avvisning bestrids följaktligen.

Länsstyrelsen skriver även att det i ansökan inte kommenteras någon påverkan på strandskyddet, vilket också är felaktigt. Strandskydd redovisas under rubriken "Skyddsvärda områden" i MKB:n, där även bedömd påverkan finns beskrivet.

Den verksamhet som bedrivs av sökanden BH med utgångspunkt från fastigheten är i huvudsak installation av vatten och avlopp i skärgården, men även byggnadsarbeten såsom t.ex. byggnation av bryggor och grävarbeten också det i skärgården. För verksamheten innehas en arbetsbåt och en transportbåt samt två vat-tenskotrar.

Från såväl arbetssynpunkt, arbetsmiljösynpunkt som kostnadssynpunkt kan inte arbetsplats, lager, båtar, förråd, båthus och bryggor vara spridda på fler ställen. Vidare är det så att i princip hela fastigheten omfattas av strandskyddet, förutom en mindre del i nordvästra hörnet. Att transportera skotrar och annat material som behövs för verksamheten m.m. den vägen anses vara försvårande inte minst på grund av tomtens höjdskillnad. Bästa placeringen för ändamålet är därför vald placering med båthuset och tillhörande förråd i direkt närhet till vattnet.

Säkerheten inne i båthuset med en torr miljö för vattenfordonen och halkfri golvyta skyddar också från skador och olyckor. Belysning finns också i båthuset under den mörka årstiden, vilket inte gäller på bryggorna. Bryggorna är sammantaget en betydligt farligare arbetsplats under större delen av året då de ligger utomhus. Att ha förråden och material i direkt anslutning till båtarna och vattenskotrarna är ett måste för en effektiv och säker hantering av material och även, vilket anförts ovan, en arbetsmiljöfråga till undvikande av långa transporter och omlastningar, som medför risk för fler arbetsskador. Att kunna förvara dyrbart material inomhus innebär även att materialet skyddas från förstörelse och från risken för stöld.

Fönstren på båthuset är inte såsom länsstyrelsen anger perspektivfönster, utan vanliga 2-kopplade fönster och enkelfönster, vilka erfordras för att släppa in ljus och värme i förrådet då ingen annan vägg ger ljusinsläpp. Redan innan båthuset uppfördes hade området i allt väsentligt tagits i anspråk. Skillnaden med båthuset är inte stor och att nu ansökta båthus skulle ha mer avhållande effekt på allmänheten än det redan dispensgivna ifrågasätts av sökandena.

Miljö- och byggnadsnämnden i Västerviks kommun

Miljö- och byggnadsnämnden valde att som sitt remissvar endast hänvisa till miljö- och byggnadsnämndens tidigare ingivna samrådsyttrande. Sökandena anser att flera av de aspekter som tas upp i det tidigare samrådsyttrande redan är besvarade, bland annat gällande vad som omfattas av beslutet om dispens från mark- och miljödomstolen, varför detta lämnas obesvarat här.

Gällande synpunkten om lokalisering av ansökt verksamhet, anser sökanden att detta är en icke-fråga eftersom tidigare beviljad verksamhet har exakt samma lokalisering. Detta besvaras därför inte. Gällande tidigare synpunkt om utformning, anses även det vara besvarat i MKB:n.

Vad gäller den tidigare synpunkten avseende tillgängligheten till området kopplat till strandskyddsbestämmelserna, anser sökandena att även detta är besvarat i MKB:n. Detsamma gäller synpunkten angående beskuggning.

Nämnden har i sitt tidigare yttrande angivit att nollalternativet inte kan anses vara detsamma som tidigare given dispens. Nämnden anser att nollalternativet skulle kunna vara ingen byggnation alls på platsen. Sökandena anser att resonemanget är felaktigt och hänvisar till förslaget av nollalternativ i MKB:n. Det ska även noteras att länsstyrelsen i sitt yttrande över ansökan delar sökandenas val av nollalternativ.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen bedömer att det är uppenbart onödigt att hålla huvudförhandling, varför målet med stöd av 22 kap. 16 § andra stycket miljöbalken avgörs på handlingarna.

Rådighet

Sökanden är lagfarna ägare till fastigheten XXX, Västerviks kommun. Sökandena har därför sådan rådighet för de sökta åtgärderna som anges i 2 kap 1 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet för att bedriva den sökta vattenverksamheten.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen anser att den av sökanden upprättade miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett tillräckligt underlag för att kunna göra en slutlig och samlad bedömning av miljöeffekterna från verksamheten. Mark- och miljödomstolen bedömer vidare att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken för en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Tillåtlighet

Enligt 7 kap. 16 § 2 p miljöbalken gäller inte förbuden i 15 § samma kapitel verksamheter som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken. Syftet med detta undantag är att undvika dubbelprövning. Vid tillståndsprövningen ska dock beaktas att verksamheten ska bedrivas i strandskyddsområdet. Det innebär att de förutsättningar måste vara uppfyllda som gäller för strandskyddsdispens (prop. 1997/98:45, del 2, s. 88). Någon separat dispensprövning ska alltså inte ske.

Strandskyddsdispens har tidigare lämnats för uppförande av ett mindre båthus med brygga på samma plats som nu aktuell anläggning, (Mark- och miljödomstolens dom 2013-11-11 i mål M 4454-12). Som särskilt skäl för dispensen angavs då att det var frågan om en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet av anläggningen kan inte tillgodoses utanför området. Av domen i det målet framgår att den aktuella platsen för båthuset utgörs av en mycket liten strandremsa. Domstolen bedömde förutsättningarna för att placera båthuset på annan plats inom fastigheten, utanför strandskyddsområdet eller på annans fastighet, som små med hänsyn till fastighetens speciella läge. Påverkan på djur- och växtlivet av att ett båthus uppförs bedömde domstolen vara obetydliga. Domstolen gjorde därför bedömningen att fastighetsägarens egna intressen vägde avsevärt tyngre än det förhållandevis ringa allmänna intresset som går förlorat genom åtgärden.

Det nu aktuella båthuset tillsammans med bryggan upptar en yta som är nästan dubbelt så stor som den anläggning för vilken strandskyddsdispens tidigare lämnats. Mark-

och miljödomstolen har vid prövningen om strandskyddsdispens för det mindre båthuset och bryggan på samma plats bedömt påverkan på växt- och djurlivet för de anläggningarna som obetydlig. Påverkan på växt och djurlivet skulle kunna bli något större med en anläggning som upptar en större yta i vatten- och strandområdet. Det har dock inte framkommit att det finns några arter som är känsliga för t.ex. skuggbildning i vattnet. Domstolen bedömer därför att påverkan på växt- och djurlivet får betraktas som obetydlig även med de större anläggningar som nu aktuell ansökan gäller. Enligt mark- och miljödomstolen är det främst båthusets avhållande effekt från sjösidan som har betydelse ur strandskyddssynpunkt. I det avseendet är dock skillnaden mellan det nu aktuella båthuset jämfört med det tidigare medgivna mindre båthuset inte så betydande att det ensamt utgör skäl att avslå ansökan. Mark- och miljödomstolen gör därför bedömningen att det saknas skäl att med hänsyn till strandskyddsbestämmelserna inte tillåta den anläggning som ansökan gäller.

Sammantaget anser mark- och miljödomstolen att det inte föreligger något hinder mot det sökta tillståndet i sin helhet på grund av de allmänna hänsynsreglerna och planbestämmelserna i 2 kap miljöbalken eller hushållningsbestämmelserna i 3 kap samma balk. En vattenverksamhet får bedrivas endast om fördelarna från allmän och enskild synpunkt av företaget överväger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av den. Sökanden har redogjort för kostnaden och för betydelsen av åtgärden. Några skador eller olägenheter av nämnvärd ekonomisk betydelse kan inte förutses till följd av verksamheten. Vid den samhällsekonomiska bedömningen som mark- och miljödomstolen har att göra anser domstolen därför att företaget är ekonomiskt tillåtligt. Hinder mot tillstånd föreligger således inte med hänsyn till bestämmelserna i 11 kap miljöbalken.

Sammanfattningsvis anser mark- och miljödomstolen att de sökta arbetena inte strider mot tillåtlighetsreglerna i miljöbalken eller mot miljöbalkens bestämmelser i övrigt. Tillstånd ska därför ges.

Villkor

Enligt 2 kap. miljöbalken är det verksamhetsutövarens skyldighet att vidta de försiktighetsmått som krävs för att ingen olägenhet ska uppstå för människors hälsa och miljön, dock med den förutsättningen att det inte kan anses orimligt att uppfylla dessa krav. Sökandena har redan utfört arbetena och det saknas anledning att sätta några villkor för verksamheten.

Arbetstid

Sökanden har redan utfört arbetet varför någon arbetstid inte behöver fastställas.

Oförutsedd skada

Sökanden har yrkat att tiden för oförutsedd skada ska bestämmas till fem år från dagen då dom med meddelande om tillstånd vinner laga kraft. Mark- och miljödomstolen delar sökandens bedömning att den förslagna tiden är tillräckligt lång. Den av sökanden föreslagna tiden ska därför fastställas.

Prövningsavgift

Anledning saknas att ändra den avgift om 1 500 kr som domstolen i beslut den 7 augusti 2018 preliminärt beslutat om för målets prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 20 december 2018.

Bengt Johansson

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bengt Johansson, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström samt de särskilda ledamöterna Lennart Forsell (skiljaktig, se domsbilaga 1) och Torbjörn Brorson.

Skiljaktig mening

Särskilda ledamoten Lennart Forsell är skiljaktig och anför följande.

Den numera uppförda bygganden på Västervik XXX – ett båthus med förråd och omgivande bryggdäck – har kommit att anta ansenliga proportioner, med en yta som tar närmare 250 m² i anspråk. Fönsterpartiet i sydvästfasaden och den breda bryggan med meterhög sarg medverkar till att skapa en privat karaktär av ”fritidshus med altan”, exponerad västerut på Gamlebyviken. Allt detta får en faktisk avhållande effekt på allmänhetens tillträde till det strandskyddade området och motverkar därmed strandskyddets syften. Påverkan kan inte anses som enbart marginell. Det gäller både för dem som nalkas från sjösidan och för dem som går utmed stranden. Strandområdet vid byggnaden är inte ianspråktaget på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften, utan är fritt tillgängligt för allmänheten.

Byggnadens påverkan på djur- och växtlivet är – såvitt kunna utrönas – begränsad, om än inte obetydligt.

Ett båthus behöver typiskt ligga vid vatten; dispens för ett båthus om 86 m² har meddelats och fick laga kraft den 3 december 2013. De förrådsrum som nu omger själva båthusutrymmet – och mäter ca 50 m² varav huvuddelen är inredningsbar – behöver däremot inte ligga vid vatten. Behovet av förråd kan tillgodoses på annan plats inom fastigheten, exempelvis intill bostadshuset på XXX, som har vägförbindelse med fastlandet.

Byggnadens påverkan på det rörliga friluftslivet samt djur- och växtlivet ska enligt min mening göras utifrån den sammantagna effekten av hela den

nuvarande volymen, inte enbart utifrån effekten av den tillkommande volymen, ställd i jämförelse det dispensgivna båthuset.

Vid en proportionalitetsbedömning mellan det allmänna intresset i form av det rörliga friluftslivet - här tillika ett riksintresse – och det enskilda intresse som sökanden har anfört, väger det allmänna intresset tyngre.

De förutsättningarna som gäller för strandskyddsdispens är enligt min mening inte uppfyllda för den aktuella bygganden på XXX. Grunden för tillstånd till vattenverksamhet saknas därmed. Tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken ska följaktligen inte lämnas.

Jag delar majoritetens uppfattning att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken för en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Lennart Forsell

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se